



Jān Būreejtōn Thomas S. Monson

# Iakwe—Pedped in Katak an Kojpeļ eo

*Jeban lukkuun iakwe Anij eļāñņe jeban lukkuun iakwe rito itak ro mōttad ilo iaļ in ilo mour in.*

**R**o jeiū im jatū, ke Rilōmqōr eo eaar kwaļok ilubwilijin armej ro, kar kajjitikin E jen juon rikōmqman kein, “Maajta, ewi wōt kien in eļap ilo kien ko?”

Matu ej rekqote bwe Jisōs eaar uwaak:

“Kwōn yokwe Irooj aņ Anij kōn aolepen būruōm im kōn aolepen aņ, im kōn aņ lōmņak otemjej.

“Eñin kein eo eļap im mqokta.

“Im eo kein ka ruo āinwōt in, Kwōn yokwe ri turum im āinwōt kwe.”<sup>1</sup>

Mark ej kōjemļok bwebwenato in ippān naan ko an Rilōmqōr eo: “Ejjeļok bar juon kien eļap jān kein.”<sup>2</sup>

Jeban lukkuun iakwe Anij eļāñņe jeban lukkuun iakwe rito itak ro mōttad ilo iaļ in ilo mour in. Einļok wōt, jeban lukkun iakwe riturir eļāñņe jeban iakwe Anij, Jemedwōj aolep. Rijilōk Jon ej ba ñan kōj, “Im kien in ipped jān E, bwe eo ej yokwe Anij, en barāinwōt yokwe jein im jatin.”<sup>3</sup> Kōj aolep rej jetōb ajri ro nejin Jemedwōj Ilañ im, kōj aolep, rej jemjen jemjati.

Ilo ad dāpij mqool in ilo lōmņak, iakwe aolep ajri ro nejin Anij enaaj erom pidodo.

Ilo mqool, iakwe ej lukkuun pedped in katak eo an kojpeļ eo, im Jisōs Kraist ej ad Riwaanjoņak. Mour eo An ekar juōn bwebwenato in iakwe. Eaar kemour rinañinmej; Eaar jipaņ im kōketak ro raar kakkure er; Eaar lōmqōren rijerawiwi. Ilo jemļokin rinana ro raar bōk mour eo An. Im ej wōt jān naan kein jen toļ Golgotha: “Jema, Kwōn joļok ruer: bwe re jaje ta eo rej kōmqmane”<sup>4</sup>—waanjoņak eo eļap ilo tūriamqo im iakwe an mour.

Elōñ kadkad ko rej waļok ko an iakwe, āinwōt jouj, kijenmej, jab lōmņak kōn kōj make, meļeļe, im jeorļok bōd. Ilo iaiaio ko ad aolep, men kein im ko jet āinwōt kadkad ko renaaj jipaņ kaņool iakwe eo ilo būruwōd.

Ad iakwe enaaj waļok ilo mqakūt-kūt ko ad ñan doon jen raan ñan raan. Men eo eaorōk naaj ad maroņ kile aikuj an juon armej innām uwaak ñane. Aolep iien iaar kōjparok eņjake eo ej waļok ilo boem in ekadu:

*Iaar jaņ ilo boñōn eo  
Bwe kaduın aō maroņ loe  
Bwe ñan aikuj an juon eaar  
kōmqman aō pilo;  
Ak ñan tōre in ilo mour  
e aō ij jañin  
Aaet eņjake jidik ajļok  
Ķapļok jouj eaar menin aikuj.<sup>5</sup>*

Iaar kile kōn juon eņjake ej emakūt kōn waanjoņak an iakwe im jouj—juon eo ejjeļok kar kōtmāne kake jen waļok ko an. Iiōn in ekar 1933, kōnke tōre eo jerata eļap jen jabwe jeramman ilo Amedka, jermal ilo jikin jermal ekar jab bwe. Jikin eo ekar mqōttan ko turear in United States. Arlene Biesecker ej kab diwōjļok jān high school. Ālkin juon iien kappok jermal eaitok, eaar maroņ bōk jermal ilo juon imōn kōmqman nuknuk āinwōt juon rikeke. Rijermal ro ilo mqōn kōmqman nuknuk eo raar kōļļā jen kajjojo mqōttan nuknuk ko rejimwe im dedeļok raar kiiji ippān doon aolep iien. Ne elōñ mqōttan nuknuk ko rej kiiji, eļapļok kōļļā ko aer.

Juon raan ālkin an kar jino ilo mqōn kōmqman nuknuk eo, Arlene eaar apaņ kōn juon jekjek eo eaar kōmqman an pok im illu. Eaar jijet iturin mejin eo kajjieoņ tūmi tōreej ko rebōd ñan kadedeļok mqōttan nuknuk eo eaar jerbale. Āinwōt ejjeļok en eaar jipaņ e, ñan aolep rikeke ro jet raar aikuj kōkairiir ñan kaņōj elōñ mqōttan nuknuk ko joñan wōt aer maroņ. Arlene eaar eņjake ejjeļok jipaņ im jako kōjatdikdik. Ilo ejjeļok ainikien, eaar jino jaņ.

Iturājet jān Arlene eaar jijet Bernice Rock. Eaar rūtto im Ķapļok jeļā ippān

āinwōt juon rikeke. Lale an Arlene būromōj, Bernice eaar bōjrak jen an jerbāl im etal nān turin Arlene, leļok nān e kōmelele im jipañ ilo jouj. Eaar pād wōt māe Arlene eaar leke im kar maroñ jeļā kadedeļok mōttan nuknuk eo. Innām Bernice eaar rōļ nān mejin eo an make, luuji iien eo emman nān kadkadeļok elōñ mōttan nuknuk ko āinwōt emaroñ kar, eaar ke jab jipañ.

Jān juon makūtkūt in iakwe ejouj, Bernice im Arlene raar erom mōttā ro. Kajjojo raar māre im ewōr nejier. Jet iien ilo 1950 ko, Bernice, eo eaar juon membōr in Kabuñ in, kar leļok nān Arlene im baamle eo an juon kapen in Bok in Mormon. Ilo 1960, Arlene im leo pāleen im ajri ro nejin rekar peptaij membōr in Kabuñ in. Tokālik raar liāp ilo juon tampeļ ekwojarjar an Anij.

Āinwōt juon uwaak in tūriamō kar kwaļok jen Bernice ke eaar etal ilo iaļ eo an nān jipañ juon eo eaar jab jeļā kajjeen ak eo eaar pād ilo būromōj im aikuj jipañ, kajjojo ro bar bwini, remour im remej, kiio rej lañlōñ kōn kaiñi in lōmqor ko an kojpeļ eo.

Aolep raan ilo mour ko am, kom ar bōk iien ko remman nān kwaļok iakwe im jouj nān ro peļaa kim. Būreejtōn Spencer W. Kimball eaar ba: “Jej aikuj keememej bwe armej ro jaar ion er ilo parking lot ko, opij ko, erbeta ko, im jabdewōt jikin rej mōttan armej ro Anij eaar litok nān iakwe im jerbāl nān er. Enaaj kōmman ad emmanļok jidik nān kōnono kōn armej ro jeid im jatid nē jemaroñ iakwe ro rej pād ipeļaa kim āinwōt ro jeid im jatid.”<sup>6</sup>

Iien ko ad remman nān kwaļok ad iakwe rej itok ilo ejjeļok kōtmāne. Juon waanjoñak āinwōt juon iien emman eaar waļok ilo juon bwebwenato ilo Oktoba 1981. Iaar lukkuun in bwilōñ kōn iakwe im tūriamō kar kwaļoke ke iaar kōjparok bwebwenato eo ilo baeļ ko aō iumwin 30 iio ko.

Bwebwenato in ej kwaļok jen juon tūreeb eaar kajju an Alaska Airline

jān Anchorage, Alaska, nān Seattle, Washington—juon tūreeb ej bōk 10 pajinjea ro—kar ukōt iaļen nān juon jikin ilo Alaska nān maroñ kōkkelok juon ajri eļap an jorrān. Ładdik eo ruo iio rūttoon eaar mwijmwij im jepelļok juon eke ipein ke eaar wōtlōk ion juon kūlaaj ke eaar ikkure iturin mqweo imōn. Bukwōn eo eaar 450 māeļ (725 km) turōk in Anchorage im eaar jab pād ilo iaļ an baļuun eo. Kōn menin, taktō ro raar kajjieoñ jipañ ładdik eo jilkinļok idin in kajjitōk nān jipañ, im bwe tūreeb eo eaar oktak iaļen nān bōk ładdik eo im bōkļok nān Seattle bwe en maroñ taktō ilo juon aujpitōļ.

Ke baļuun eo eaar jok iturin jikin eo, taktō ro raar kepaak pailōt eo bwe ładdik eo eaar ļap an tōr bōtōktōkin emaroñ jab mour jen tūreeb eo nān Seattle. Juon jokālet eaar kōmman nān keļok bar 200 māeļ (320 km) diwōj-ļok nān Juneau, Alaska, bukwōn eo epaaketata im ewōr aujpitōļ ie.

Ālkin kōmakūtļok ładdik eo nān Juneau, baļuun eo eaar jibadōkļok Seattle, kiio awa ko rerumij jidik jen jikejuuļ ko. Ejjeļok juon pajinjea eaar aitwerōk, meñe eanañin aolepāer renaaj kar luuji appointment ko im baluun ko aer. Ilo mool, ke minit im awa ko raar eļļāļok, raar ae jān ko, kōmmane juon joñan eo eļap nān ładdik eo im baamle eo an.

Ke baļuun eo ekar epaak an jok ilo Seattle, pajinjea ro raar jino emōñōñō ke pailōt eo eaar kōjjeļā bwe eaar bōk juon ennaan jen rātio bwe ładdik eo eaar emman an pād.<sup>7</sup>

Nān ļōmņak eo aō eaar itok naan ko jen jeje ko rekwojarjar: “Takwe—emool ej iakwe eo an erre an Kraist, . . . im jabdewōt ej lo e ippān ilo raan eo āliktata, enaaj emman ippān.”<sup>8</sup>

Ro jeiū im jatū, jet iaan iien ko ad reļļap nān kwaļok ad iakwe naaj ilowaan wall ko an mōko imōd. Iakwe ej aikuj mōttan eo eaorōk tata an mour an baamle, im jet iien ejjab waļok. Ijin emaroñ ejjeļok kijenmej, eļap akwāal, eļap ire, eļap jañ. Būreejtōn Gordon B. Hinckley eaar kajjitōk:

“Etke ej bwe [ro] jej [lukkuun] iakwe er rej bōk naan ko reddo? Etke bwe [kōj] jet iien jej kōnono jej kajjieoñ kōmetak bwen lukkuun kakkure eñjake?”<sup>9</sup> Nān uwaak ko nān kajjitōk kein remaroñ oktak nān kōj kajjojo, im mool eo ej bwe un ko rej jab aorōk. Eļāññe jenaaj kōjparok kien eo nān iakwe doon, jej aikuj kōmman nān doon kōn jouj im kautiej.

Aet enaaj wōr iien nē kauwe ej menin aikuj nān jerbale. Jen keememej, ijoke, kapilōk eo loe ilo Doctrine and Covenants—āinwōt, bwe nē ej menin aikuj nān kōj nān eņok doon, kōj ālkin wōt rej kwaļok juon ļapļok in iakwe.<sup>10</sup>

Inaaj kōjatdikdik bwe jenaaj kajjieoñ aolep iien kile im maroñ kautiej nān ļōmņak ko im eñjake ko an ro ipeļaa kim. Jen jab kainebata ak kajook. Ijjeļok, jen tūriamō im rojañ. Jej aikuj mejmejkaruo bwe jen jab kakkure leke eo an bar juon jen jerwaan in kōnono im kōmman.

Jeorļok bōd rej aikuj ippān doon ilo iakwe. Ilo baamle ko ad, barāinwōt ippān ro mōttad, ijo emaroñ lōñ eñjake ko rekōmetak im jab errā ko. Bar juon alen, ejjab aorōk kar ewi joñan dik in unin kōnono eo. Emaroñ jab im jab aikuj in pād nān eo enana, nān rilulu, im ļaptata nān kakkure. Jekpen nāe ro ej kōpeļļok kinej ko. Jeorļok bōd wōt ej kōmour.

Juon kōrā emman eo ej kab mej ļok kar lotok nā juon raan im ilo ejjeļok kōtmāne eaar jiroñ tok nā jet aļļok ko. Eaar kōnono kōn juon makūtkūt eaar bōk jikin elōñ iio ko mōkta im kar kitbuuj juon rikallib riturin, juon mōtta emman ak liin im leo pāleen raar jab errā ippān ilo jet jekjek ko. Juon raan rikallib in eaar kajjitōk eļāññe emaroñ kar bōk iaļ eo ekadu ilo jikin in an kōrā in nān tōpar ijo jikin. Ilo iien in liin eaar bōjrak an kōnono nān nā im, ilo an ānbwinin kalikkar ilo ainikien, eaar ba, “Būratōr Monson, iaar jab kōtļok an kijoone jikin in aō iien in ak jabdewōt iien tokālik ak eaar kajjitōk ippān nān bōk iaļ eo eaitok etetal ļaļ bwen tōpar

ijo jikin. Iaar bōd, im ij ajlōk kake. Emootlōk, ak o, ikōṅnaan kar ba ṅan e, 'Lukkuun jolōk aō bōd.' Ewi wāween aō maroṅ lōṅ aō bar iien ṅan maroṅ jouj."

Ke ij roṅjake e, eaar itok ṅan lōmṅak eo aō būromōj eḷap jen etale in an John Greenleaf Whittier: "Iaan aolep naan in būromōj an lo, ak pen, kabūromōjtata ko rej erkein: '*Emaroṅ kar!*'"<sup>11</sup> Ro jeiū im jatū, ilo ad kōmṅman ṅan ro jet kōn iakwe im naan ko rejouj, jenaaj kowaan kajjojo ajlōk ko.

Iakwe ej kwaḷōk elōṅ wāween ko maroṅ kili: juon ettōṅ dikdik, juon jeaḷ, naan ejouj, kautiej. Kwaḷōk ko jet remaroṅ jab eḷḷaaj, āinwōt kwaḷōk itok limo ilo ṅakūtūt an ro jet, kaktakin pedped in juon katak kōn jouj im kijenmej, loḷōk juon eo enaṅinmej ak eo eluji ṅweo imōn. Naan kein im kōmṅman kein im elōṅ ko jet maroṅ kōnono ilo iakwe.

Dale Carnegie, juon rijeje im rikōnono in Amedka ebuṅbuṅ, kar tōmak bwe kajjojo armej ewōr ippān make "kajoor eo ṅan kōḷapḷōk joṅan waḷōk [eo] ṅan ṅōṅōṅō an laḷ in . . . jen leḷōk jejo naan in kaṅoolol ejouj ṅan juon eo emake iaan im ebbeer" Eaar ba, "Bōlen kwonaaj meḷōklōk ilju naan ko rejouj kwoj ba rainin, ak eo ej būki emaroṅ karoōki iumṅwin juon iien mour."<sup>12</sup>

Jen jino kiiō, menin aolep raan, ṅan kwaḷōk iakwe ṅan aolep ajri ro nejn Anij, meṅe er rej membōr in baamḷe eo ad, ro ṅōttad, ro jej kabioon er, ak ruwamaijet ro. Ilo ad jerkak kajjojo jibboṅ, jen lōmṅak in uwaak kōn iakwe im jouj ṅan jabde-wōt emaroṅ itok imāan ad iaḷ.

Ilōṅ in meḷeḷe, ro jeiū im jatū, ej iakwe eo an Anij ṅan kōj. Kōnke iakwe in, Eaar jilkintok Nejin, eo eaar iakwe kōj ṅan leḷōk mour eo An kōn

kōj, bwe jen maroṅ bōk mour indeeo. Ilo ad itok ṅan meḷeḷe menin letok in ban keidi, būruwōd enaaj obrak kōn iakwe ṅan Jemed Indeeo, ṅan ad Rilōmōor, im ṅan aolep armej. Bwe menin en maroṅ āindein ej aō jar ilo etan ekwojarjar Jisōs Kraist, amen.

#### **KAKEEMEMEJ KO**

1. Matu 22:36–39.
2. Mark 12:31.
3. 1 Jon 4:21.
4. Luk 23:34.
5. Jab jeḷā kajjeen rijeje eo, ilo Richard L. Evans, "The Quality of Kindness," *Improvement Era*, May 1960, 340.
6. *The Teachings of Spencer W. Kimball*, ed. Edward L. Kimball (1982), 483.
7. Lale "Injured Boy Flown to Safety," *Daily Sitka Sentinel* (Alaska), Oct. 22, 1981.
8. Moronai 7:47.
9. Gordon B. Hinckley, "Let Love Be the Lode-star of Your Life," *Ensign*, May 1989, 67.
10. Lale Doctrine and Covenants 121:43.
11. "Maud Muller," ilo *The Complete Poetical Works of John Greenleaf Whittier* (1878), 206; aorōk eo kobaitok.
12. Dale Carnegie, ilo, ṅan waanjoṅak, Larry Chang, *Wisdom for the Soul* (2006), 54.

## Teachings for Our Time

Jān Māe 2014 ṅan Oktoba 2014, katak ko ilo Priesthood eo an Melki-sedek im Doulul eo an Kōrā ilo Jabōt emān rej aikuj pojak jān juon ak elōṅ kōnono ko litok ilo Eprōḷ 2014 kweilōk eo eḷap. Ilo Oktoba 2014 kōnono ko remaroṅ kāleti jān Eprōḷ 2014 ak ṅe ejjab jen Oktoba 2014 kweilōk eo eḷap. Stake im district būreejtōn ro remaroṅ kālet kōnono ta ko rej aikuj in kar kōjerbali, ak remaroṅ jītōṅ eddo in ṅan bisop ro im branch būreejtōn ro.

Kōnono ko rej pojak ilo elōṅ kajin ko ilo conference.lds.org.



**Jän Būreejtōn Henry B. Eyring**

Rikakpilöklök eo Kein Kajujon ilo Būreejtōnji eo Kein Kajujon

# Juon Jolet eo Ejjelōk Wōnāān an Kōjatdikdik

*Eļāñne kwoj kålet ñan kōmman ak kōjparok juon bujen  
ippān Anij, kwoj kålet eļāñne kwonaaj likūt juon jolet in  
kōjatdikdik ñan ro remaroñ ļoor waanjoñak eo am.*

**R**o jeiū im jatū, jet iaami raar karuwaineneik tok er ñan kweilōk in jen mijenede ro an Kabuñ eo an Jisōs Kraist im Armej ro Rekwojarjar ilo Raan-ko Āliktata. Mijenede rein bölen emōj aer karuwaineneik kom ñan kōmman kålet in bujen ippān Anij jän peptaij.

Jet iaami rej roñjake kōnke kom kar bōk karuwainene in jen juon jinen im jemān, juon kōrā päleen, ak bölen juon ajri, eaar lewaj ñan eok ilo kōjatdikdik bwe kwonaaj kålet ñan likūt bujen ko emōj am kar kōmmani ippān Anij ilo ioļapān mour eo am. Jet iaami rej roñjake emōj aer kar kōmmani kålet eo ñan roļtok ñan ļoor Rilōmōor eo im rej eñjake rainin lañlōñ in An karuwainene.

Jekdoon wōn kwe im ia ñe kwōj pād ie, kwōj kabwijer ilo peim mō-ñōñō an elōñ armej eļapļok jen am maroñ antone. Aolep raan im aolep awa komaroñ kålet ñan kōmman ak kōjparok juon bujen ippān Anij.

Jekdoon ia kwoj pād ie ilo iaļ eo ñan deļoñe menin letok an mour indeeo, ewōr am iien emman ñan kwaļok ñan elōñ armej iaļ eo ñan mōñōñō eļapļok. Eļāñne kwoj kålet ñan kōmman ak kōjparok juon bujen ippān Anij, kwoj kålet eļāñne kwonaaj likūt juon jolet in kōjatdikdik ñan ro remaroñ ļoor waanjoñak eo am.

Kwe im ña kar jeramman kōn kalimmur eo an baj jolet jab in. Eļap aō mūri kōn mōñōñō eo aō ilo mour in ñan juon emman ijañin kar iioone ilo mour in. Ekar juon eo eatimjinemen eo ekar juon jimaan jimaaō. Eaar kōjolet eō kōn juon jolet eo ejjelōk wōñāān an kōjatdikdik. Ikōñaan kwaļok jet iaan mōttan ko ekar kōmmani bwe en ejaake menin jolet in ñan eō.

Etan ekar Heinrich Eyring. Ekar ļotak ainwōt juon eo emweie. Jemān, Edward, ekar ļap jikin ilo Coburg, im ñaetan Germany. Jinen ekar Viscountess Charlotte Von Blomberg. Jemen eaar rilale āne ko āneen Kiiñ eo an Prussia.

Heinrich ekar maanje eo nejin Charlotte im Edward. Charlotte ekar mej ke ej 31 an iiō, ālkin ļotak eo an ajri eo nejin kein kajilu. Edward eaar mej jidik iien tokālik, ālkin an kar luuji aolepān men ko mweien im jeramman ko an ilo juon likjab in jikin kōmman jāān. Ekar 40 wōt an iiō. Eaar ilok jen jilu ajri ro ratamjinemen.

Heinrich, jimaan-jimaan-jimma, ekar luuji ro jinen im jemen im jolet ko reļlap an mour in. Ekar ejjelōk ippān juon jāān bōroro. Ekar ļoōki ilo bwebwenato ko an ke ekar eñjake ke kōjatdikdik eo emmantata ekar bwe en ilok ñan Amedka. Jekdoon ñe ekar ejjelōk nukin ak mōttan ijo, elōñ an kar eñjake in kōjatdikdik in etal ñan Amedka. Ekar mōkta etal ñan New York City. Tokālik ekar emmakūt ļok ñan St. Louis, Missouri.

Ilo St. Louis, juōn iaan rijerbal ro mōttan eaar juon iaan Armej ro Rekwojarjar ilo Raan-ko Āliktata. Jän e eaar bōk juon kape in juon peba pamphlet kar jeje jän Elder Parley P. Pratt. Ekar riiti innām ekkatak aolep naan emaroñ in kar katak kōn Armej ro Rekwojarjar ilo Raan-ko Āliktata. Ekar jar ñan jeļā eļāñne ekar lukkuun wōr enjeļ ekar waļok ñan armej, eļāñne ekar wōr rikanaan emour, im eļāñne ekar lo kabuñ eo emool kar kwaļok tok.

Ālkin ruo allōñ in tiljek etale in ek-katak im jar, Heinrich eaar wōr juon an ettōñak me kar jiroñ e ñan peptaij. Juon emman eo etan im priesthood eo an ij likūt wōt ilo ittiņo, Elder William Brown, ekkar kōmmane kaiñi eo. Heinrich eaar peptaij ilo juon ļwe in dān in wōt ilo Maaj 11, 1855, at 7:30 ilo jibboñ.

Ij tōmak ke Heinrich Eyring ekar jeļā ke ta in ij katakin kom rainin ej

mool. Ekar jeļā ke mōņōņō eo an mour indeeo ej itok jen kootaan ko ilo baamle im rej wōnmaanļok nān indeeo. Jekdoon nē ekāāl an lo karōk in mōņōņō eo an Irooj, ekar jeļā ke kōjatdikdik eo an nān lañlōn eo ejjeļok jemlokin ej pedped wot ioon kālet ko an ro jet nān ļoqr waanjoņak eo an. Kōjatdikdik eo an kōn mour indeeo ej pedped wot ioon armej ro rejjanin kar lotak.

Āinwōt mōttan jolet in kōjatdikdik eo an baamle eo am, ekar likūt juon bwebwenato nān ro bwijjin.

Ilo bwebwenato in imaroņ eņjake iakwe in an nān kōm ro renaaj kar ļoor e. Ilo naan ko an ij eņjake kōjatdikdik eo an bwe ro bwijjin remaroņ in ļoor e ilo iaļ in ļok nān mweo imōn ilaņ. Ekar jeļā enaaj kar juon kālet eo emņan nān kōmmane bōtaab elōn kālet dikdik ko. Ij kout jān bwebwenato eo an:

“Jān iien eo ikar jinoin tata roņ an Elder Andrus kōnono . . . Aolep iien ij kobaļok ilo kweilok ko an Armej ro Rekwojarjar ilo Raan-ko Āliktata im elukkuun jeja an jab kobaļok ilo iien kweilok kein, kōnke ej aō eddo nān kobaiļok ilo kweilok kein.

“Ikar jei ilo bwebwenato ko aō bwe ro nejū ren maroņ ļoor waanjoņak ko aō im jamin jowan kōn eddo in nān kobaļok ippān ro rekwojarjar.”<sup>1</sup>

Heinrich ekar jeļā bwe ilo iien kweilok in kwojkwoj eo jemaroņ kōkāāl kalimņur ko ad nān iien otemjej keememej Rilomqor eo im bwe Jetōb eo An en pād ippād.

Ekar Jetōb eo eaar rejtake e ilo mijen eo ke eaar kūr jejo wōt allōn an kar bōk bujen peptaij eo. Eaar door āinwōt an waanjoņak jolet an pād tiljek nān mijen eo an iumwin jiljino iiō ko ilo ta eo kar ņa etan Indian Territories. Nān bōk kōtļok eo an jān mijen eo an, eaar etetal jān Oklahoma nān Salt Lake City, juon kōtaan eo emaroņ 1,100 maļ ko (1,700 km).

Ālkin wōt ekar kūr jen rikanaan an Anij nān emakūt nān turōk in Utah. Jān ijo ekar bar eoroņ juōn kūr nān jermal ilo kapijuknen eo an Germany.

Innām ekar bōk karwainene eo jen juōn Rijilōk an Irooj Jisōs Kraist nān jipaņ kalōk juōn jikin nān Armej ro Rekwojarjar ilo Raan-ko Āliktata ilo tuioņ in Mexico. Jen ijin kar kūr i nān jermal āinwōt juon mijenede bar juon alen ilo Mexico City. Eaar kautiej kūr kein. Kar kalbwini ilo juon lōb jidikdik ilo Colonia Juárez, Chihuahua, Mexico.

Ij ba meļeļe kein ejjab bwe in kwaļok kōn buñbuñ ko an ak kōn ta ko ekar kōmmani ak nān ro bwijjin. Ij ba bwe in kautiej e kōn waanjoņak in tōmak im kōjatdikdik eo ekar pād iburuwōn.

Ekar eoroņ kūr kein kōn tōmak eo an bwe Kraist eo emōj an jerkakpeje im Jemedwōj Ilaņ rekar waļok nān Jospeh Smith ilo bukwōn wōjke ko ilo New York. Ekar eoroņi kōnke ewōr an tōmak bwe kii ko an priesthood eo ilo kabuņ eo an Irooj emōj aer jeļlaaktok kōn kajoor in liāp baamle nān indeeo, eļāņne enaaj ļap tōmak ippāer nān dāpij bujen ko aer.

Āinwōt Heinrich Eyring, aļap eo aō, komaroņ in eo mōktata ilo baamle eo aņ nān tōl iaļ eo nān mour indeeo ilo iaļ in an bujen ko rekwojarjar kōmmani im kōjparok kōn tenwadik im tōmak. Kajjojo bujen ej itok ippān eddo ko an im kalimņur ko. Nān kōjwōj, āinwōt an kar nān Heinrich, eddo kein rej jet iien pidodo ak enaņin aolep iien rej eppen. Ak kememej, bwe eddo kein jet iien remaron in eppen kōnke wūn eo ej nān kōmman bwe jen wōnmaanļok ilo iaļ in nān mour indeeo ippen Jemedwōj Ilaņ im Nejin Jitenbōro, Jisōs Kraist, ilo baamle ko.

Kwōj ke keememej naan ko jen bok in Abraham:

Anij ekar kwaļok nān Abraham bwe ewōr juōn ej pād ilubwilijid im ej āinwōt Anij, im ekar ba nān ro rekar pād ippān bwe ren etal ippān: Bwe ren etal ippān nān laļ im bōk men ko im kōmanman laļin eo jemaroņ jokwe ie:

Anij eaar ba bwe renaaj kaņoole er nān lale eļāņne renaaj kōmmane aolep men ko me Irooj aer Anij enaaj keaņ er;

Im eļāņne renaaj kōjparok ijo kuņaer mōktata naaj bar leļok nān er, im eļāņne jeban kōmmane ijo koņaad innām jejjab maroņ in bōk aiboojoj ilo eja aelōn in kiiņ eo ippān ro rekar rekar kōmmane ijo koņaer mōkta, im ro rekar kōmmane ijo koņaer tokālik naaj leļok aiboojoj nān er nān indeeo im indeeo.<sup>2</sup>

Kōjparok ijo koņaad kein karuo ej pedped wōt ioon ad kōmmani bujen ko ippān Anij im tiljek ilo ad kōmmane eddo eo emenin aikuj jān kōj. Ej bōk tōmak ilo Jisōs Kraist āinwōt ad Rilomqor nān kōjparok bujen ko rekwojarjar ad nān aolepān ad mour.

Kōnke Adam im Eve rekar kōmmane wōtlok eo, ewōr ad kapo, melijjoņ, im mej āinwōt jolet eo an aolepen laļin: Mekarta, Jemedwōj Ilaņ eo ej iakwe kōj ej letok nān kōj menin letok eo an Nejin Jitōnbōro, Jisōs Kraist, āinwōt ad Rilomqor. Menin letok in eļap im kōjeramņan eo an Pinmuur eo an Jisōs Kraist ej bōk menin jolet eo nān aolepen laļ: kalimņur eo an Jerkakpeje eo im maroņ eo an mour indeeo nān aolep ro im rej lotak.

Kōjeramņan eo eļaptata an aolep kōjeramņan ko an Anij, mour indeeo, enaaj itok wōt nān kōj ilo ad kōmman bujen ko ilo kabuņ eo emool an Jisōs Kraist jen rikarejeran ro An emōj kōmālim er. Kōn wōtlok eo, jej aolep aikuij karreo eo an peptaij im likūt iood pā ko nān bōk menin letok eo an Jetōb Kwōjarjar. Kaiņi kein rej aikuij in kōmman jen ro rej kabwijer mālim eo an priesthood eo ejimwe. Innām, kōn jipaņ eo an Jetōb eo an Kraist im Jetōb Kwōjarjar, jemaroņ kōjparok aolep bujen jej kōmmani ippen Anij, eļaptata ko liļok ilo tample ko An. Ilo jōkjōk in wōt, im kōn jipaņ in, jabdewōt emaroņ bōk jolet eo an āinwōt ajri eo nejin Anij ilo baamle eo indeeo.

Nān jet ro rej roņjake nā, emaroņ in juōn ettōņak eo ejej tokjen.

Emōj ami lo ro jinen im jemen im rej būromōj kōn ajri ro rej kōwaan ak rej kālet nān rupe bujen ko aer ippān Anij. Ak rein jinen im jemen remaroņ

bök kaenōmman in böro im kōjatdikdik jen bwebwenato ko an jinen im jemen ro jet.

Alma im ļaddik ro nejin Kiiñ Mosaia rekar roļol jen aer kar jumae ņae bujen ko im kien ko an Anij. Alma eo edik ekar lo an ļaddik eo nejin Corianton oktak jen jerawiwi eļap ņan tōmak ilo jermal eo. Bok in Mormon eo ej bar āinwōt ļoļok e kabwilōñlōñ in an kar Rileman ro raar likūt itu rāejet m̄anit in dike mour jimwe ņan deloñ bujen ņan mej bwe ren kōmman aenōmman.

Juōn enjeļ kar jilkintok ņan Alma eo edik im ļomaro nejin Mosaia. Enjeļ eo ekar itok kōn tōmak im jar ko an jemeer im armej ro an Anij. Jen waanjoñak ko an kajoor eo an pinmuur eo ej jermal ilo būruwōn armej, kwōmaroñ bök peran im kaenōmman.

Irooj eaar letok ņan kōj aolep unin kōjatdikdik ilo ad kakkōt ņan jipañ ro jej iakwe er bök jolet eo aer indeeo. Ekar kōmman kallimur ņan kōj ilo ad kajjeoñ ņan boktok armej ņan E, jekdoon ke rej ko rej karwainene eo an ņan kōmmane. Ilo aer ko rej kabūromōj E, Ak E ejjab bōjrak, innām bar āinwōt kōj. Ekar kōmmane waanjoñak eo emmanata ņan kōj kōn iakwe eo An emakijkij: “Im bar juon alen, ewi lōñ in Aō kar kakwelōktok kom āinwōt juon lōļo ej kakwelōktok jojo ko nejin iumwin pā ko pein, aaet, O kom armej in imōn Israel, ro raar buñ, aaet, O kom armej in imōn Israel, kom ro rej pād iJerusalem, āinwōt kom ro raar buñ; aaet, ewi lōñ in Aō kar kakwelōktok kom āinwōt lōļo eo ej kakwelōktok jojo ko nejin, im kom kar jab kōṅaan.”<sup>3</sup>

Jemaroñ pedped ion ikdele eo eban likjab an Rilomōor eo ņan boktok aolepen ajri in jetōb ro nejin Jemedwōj Ilañ ņan roļol ņan m̄weo imweer Ippān. Aolep jinen im jemen, jibūn im jimman, im jibūn im jimman-jimman retiljek rej kwaļok ilo ikdelele jab in. Jemedwōj Ilañ im Rilomōor rej waanjoñak ko reweppan kōn ta eo jemaroñ im aikuj kōmmane. Rejañin kipel ilo jimwe kōnke jimwe ej aikuj kālet. Rej kōmman jimwe ralikkaar ņan

kōj, im Rej kōmman bwe jān lo bwe leen ko rekaijjoļ.

Aolep armej ro rej lotak tok ņan mour in rej bök Meram eo an Kraist, eo ej jipañ kōj lo im eñjake ta eo ejimwe im ta eo ebōd. Anij ej letok rikajeran ilo mour in ro remaroñ, kōn Jetōb Kwōjarjar eo, ņan jipañ kōj kile eo ekōṅaan bwe jen kōmmane im ta eo ej kamoiki. Irooj ej kōmmane bwe en emman paltokin ņan kelet jimwe eo ilo an kōmman bwe jen eñjake imwe ko ad kālet ko ad. Eļañne jej kālet jimwe eo, jenaaj lo m̄ōñōñō—iien otemjej. Eļañne jenaaj kālet men nana, enaaj itok būromōj im ememļokjen kake—aolep iien. Eñjake kein rej lukkuun m̄ool. Bōtaab jet ien rej rumwij aer itok kōn jet un ko. Eļañne enaaj kar m̄okaj an itok kōjeramman ko, kālet jimwe eban kar kalōk tōmak. Im kōnke jet ien būromōj kake jet ien ej rumwij an itok, ej bök tōmak ņan eñjake aikuj ņan pikot jeorļok in jerawiwi m̄okajlok ijelokin ālkin ad bök eñjake ko rōkabūromōjmōj im kōmetak.

Jemed Liai ekar būromōj kōn kālet ko kar kōmmane jen jet iaan ļomaro nejin im baamle ko aer. Ekar juōn emman eo emman—juon rikanaan an Anij. Aolep iien ej kamool kōn ad Rilomoor, Jisōs Kraist, ņan er. Ekar juōn waanjoñak in pokake im jermal ke Irooj ekar kūri bwe en ilok jen aolep m̄weie ko an laļ ņan ļomōoren baamle eo an jen jorrān. Ilo jemļokin mour eo an, Ekar kwaļok naan in kamool ņan ajri ro nejin. Āinwōt Rilomōor eo—im jekdoon kajoor in jokālet eo ak būruweer im ņan lo ilju im jekļaj jimor būromōj im men ko remman—Liai eaar wōnm̄aanļok wōt im jipañ boktok baamle eo an.

Rainin milien jen bwijjin Jemed Liai rej kwaļok unin kōjatdikdik eo an ņan er.

Ta eo kwe im ņa maroñ ekkatak jen waanjoñak eo an Liai? Komaroñ kōmmane ilo buul jar im ekkatak jān jeje ko rekwojarjar im ilo am̄ lale.

Ij kajitōk bwe kwōn bök jimor ļomnak eo ekadu kitien im eo eaitok kitien ilo am kajjeoñ leļok jolet in

kōjatdikdik eo ņan baamle eo am. Ilo iien eo ekadu kitien, enaaj wōr jorrān ko im Satan enaaj lamōj. Im elōñ men ko ņan kijenmej im kōttari, ilo tōmak, jeļā ke Irooj ej jermal ilo iien eo an make im ilo jōkjōk eo an emake.

Ewōr men ko komaroñ kōmmani m̄okta, ņe ro kwōj iakwe er rej iddik. Kememej bwe jar an baamle kajjojo raan, katak kōn jeje ko rekwōjarjar an baamle, im kwaļok naan in kamool ko ad ilo iien jar ļapļap eo rejjab pen im eļap aer jipañ ņe ajri ro rej dik wōt. Ajri ro reddik ekkā aer eñjake jetōb eo jen joñan ad kōtmene.

Eļañne rej rūttoļok, renaaj keememej al in jar ko raar al ippam. Emool eļaplok jen keememej al, renaaj keememej naan ko ilo jeje ko rekwōjarjar im naan in kamool. Jetōb kwōjarjar eo emaroñ boktok aolep men ņan kōļmenļokijen eo aer, ak naan ko ilo jeje ko rekwōjarjar im al ko naaj to aer pād. Iien kakeememej kein naaj künōortok er bwe ren maroñ kōroļtok er eļañne rej jōbwābwe iumwin jet iien, emaroñ iiō, jen iaļ eo ņan m̄weo im ej mour indeeo.

Jenaaj aikuj ļomnak eo aetok kitien ņe ro jej iakwe er rej künōortok jen laļ in im kōdo in pere rej kajeoñ in kamōjņoik tōmak eo aer. Elōñ ad tōmak, kōjatdikdik, im iakwe ņan tōl kōj im kōkajoorļok er.

Emōj aō loe bwe āinwōt rikōkapi-lōklōk ņan ruo rikanaan ro an Anij remour. Rej jet armej ro kōn jet m̄wil ko rejenolok. Bōtaab ewōr ippāer jimor lem̄ōñōñō eo iien otemjej. Eļañne jabdewōt rej kwaļok jorrān ko kōn Kabuñ in, uwaak eo aer iien otemjej ej “O, aolep men renaaj emman.” Eļap aer jeļā kōn jorrān eo eļaplok jen armej ej kwaļok.

Rej barāinwōt jeļā kōn wāween eo an Irooj, im aolep iien rej kōjatdikdik kōn aelōñ in kiiñ eo An. Rejeļā bwe E ej jeban eo. E ekajoor-bōtata im E ekea. Eļañne kwōnaaj kōmman bwe En ritōl ņan baamle eo am, aolep men renaaj emman.

Jet iaan ro jibun Heinrich Eyring emōj aer jebwābwe. Ak elōñ iaan ro

jibūn-jibūn-jibūn rej ilōk ñan tample  
eo an Anij ilo 6:00 awa jibboñ ñan  
kōmṃani kaiñi ko ñan ro jimāer  
rejjañin kar iooner. Rej kōmṃane jen  
menin jolet eo an kōjatdikdik ekar  
likūt itulik. Ekar likūt itulik juōn jolet  
eo im elōñ iaan ro bwijjin rej amen e.

Ālkin aolep men jemaroñ kōmṃ-  
ṃane ilo tōmak, Irooj enaaj bōbrae  
kōjatdikdik ko ñan kōjeramṃan ko

reļļapļok ñan baamṃle ko ad jān ad  
maroñ pijaiķļok. Ekōṃaan men ko  
remṃan tata ñan er im ñan kōj, āin-  
wōt ro Nejin.

Jej aolep ajri ro nejin Anij eo  
emour. Jisōs RiNazareth eo ej Nejin  
Jitōnbōro im ej ad Rilōmṃor eo emōj  
an jerkakpeje. Eñin ej Kabuñ eo An  
Ilo ie ej pād kii ko an priesthood eo,  
innām baamṃle ko maroñ pād ippān

doon ñan indeeo. Eñin ej menin jolet  
eo ad ejjeļok wōnāan an kōjatdikdik.  
Ij kamool bwe menin emool ilo etan  
Irooj Jisōs Kraist, amen.

#### **KAKEMEMEJ KO**

1. Lale Henry Eyring reminiscences, 1896,  
typescript, Church History Library, 16–21.
2. Abraham 3:24–26.
3. 3 Nipai 10:5.